

Цей документ слугує інструментом документації та укладачі не несуть жодної відповідальності за його зміст

► **B**

ДИРЕКТИВА РАДИ

від 12 червня 1989 року

про впровадження заходів для заохочення вдосконалень у сфері безпеки і охорони здоров'я працівників під час роботи

(89/391/ЄЕС)

(ОВ L 183, 29.6.1989, С. 1)

Зі змінами, внесеними:

	Офіційний вісник		
	№	Сторінка	Дата
► <u>M1</u> Регламент (ЄС) 1882/2003 Європейського Парламенту і Ради від 29 вересня 2003 року	L 284	1	31.10.2003
► <u>M2</u> Директива 2007/30/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 20 червня 2007 року	L 165	21	27.6.2007
► <u>M3</u> Регламент (ЄС) № 1137/2008 Європейського Парламенту і Ради від 22 жовтня 2008 року	L 311	1	21.11.2008

З виправленнями, внесеними:

► **C1** Виправлення, ОВ L 275, 5.10.1990, С. 42 (89/391/ЄЕС)

Застереження: джерело української версії Директиви веб-сайт Міністерства юстиції України.

Жирним шрифтом позначені зміни до статті 17 відповідно до Регламенту (ЄС) № 1137/2008 Європейського Парламенту і Ради від 22 жовтня 2008 року, які були додані організаторами тренінгу до оригінальної версії документа, взятого із сайту Мінюсту України.

ДИРЕКТИВА РАДИ

від 12 червня 1989 року

про впровадження заходів для заохочення вдосконалень у сфері безпеки і охорони здоров'я працівників під час роботи

(89/391/ЄЕС)

РАДА ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІВТОВАРИСТВ,

Беручи до уваги Договір про заснування Європейського Економічного Співтовариства, зокрема, його статті 118а;

Беручи до уваги пропозицію Комісії ⁽¹⁾, прийняту після консультації з Дорадчим Комітетом з питань безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я на робочому місці;

У співробітництві з Європейським Парламентом ⁽²⁾;

Беручи до уваги висновок Економічно-соціального Комітету ⁽³⁾;

Оскільки стаття 118а Договору передбачає, що Рада застосовує, шляхом ухвалення Директив, мінімальні вимоги щодо удосконалення, зокрема, у виробничій сфері, для забезпечення кращого рівня захисту безпеки і здоров'я працівників;

Оскільки ці Директиви не виправдовують будь-яке зниження у рівнях захисту, що вже досягнуті в окремих державах-членах, держави-члени згідно з Договором зобов'язані поліпшувати існуючі умови в цій сфері та гармонізовувати умови, в яких провадяться удосконалення;

Оскільки працівники на своїх робочих місцях і протягом всієї трудової діяльності можуть перебувати під впливом небезпечних факторів виробничого середовища;

Оскільки відповідно до статті 118а Договору, ці Директиви повинні уникати впливу адміністративних, фінансових або правових тисків, які могли б перешкоджати створенню і розвитку малих і середніх підприємств;

Оскільки повідомлення Комісії про її програму дій у сфері безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я на робочому місці ⁽⁴⁾ передбачає ухвалення Директив, призначених забезпечувати безпеку і захист здоров'я працівників;

Оскільки Рада у своєму Рішенні від 21 грудня 1987 року щодо безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я на робочому місці ⁽⁵⁾ звернула увагу на намір Комісії подати до Ради протягом найближчого часу Директиву щодо організації безпеки і охорони здоров'я працівників на робочих місцях;

Оскільки у лютому 1988 року Європейський Парламент ухвалив чотири рішення на завершення дискусії про внутрішній ринок і охорону праці. Оскільки у цих рішеннях, зокрема, вимагається від Комісії розробити рамкову Директиву, яка могла б стати основою для більш детальних директив, що охоплювали б всі ризики, пов'язані з безпекою і захистом здоров'я на робочому місці;

Оскільки держави-члени відповідають за заохочення удосконалень у сфері безпеки і охорони здоров'я працівників на своїх територіях; оскільки вживання заходів для безпеки і охорони

⁽¹⁾ ОВ № С 141, 30.5.1988, С.1.

⁽²⁾ ОВ № С 326, 19.12.1988, С.102, та ОВ № С 158, 26.6.1989.

⁽³⁾ ОВ № С 175, 4.7.1988, С.22.

⁽⁴⁾ ОВ № С 28, 3.2.1988, С.3.

⁽⁵⁾ ОВ № С 28, 3.2.1988, С.1.

▼В

здоров'я працівників на робочих місцях також допомагають, за певних умов, захищати здоров'я і безпеку людей, що мешкають з ними;

Оскільки правові системи держав-членів, які охоплюють сферу безпеки і охорони здоров'я на робочому місці, дуже різні й потребують удосконалення; оскільки національні положення з цього питання, які часто включають технічні специфікації та/або довільно введені стандарти можуть призвести до різного рівня безпеки і охорони здоров'я та створити конкуренцію у витратах на безпеку і захист здоров'я;

Оскільки кількість нещасних випадків на виробництві і професійних захворювань все ще занадто велика; оскільки превентивні заходи мають негайно вживатися або удосконалюватися для безпеки і охорони здоров'я працівників та забезпечувати більш високий рівень захисту;

Оскільки для гарантування поліпшення безпеки, необхідно, щоб працівники або їх представники були інформовані про ризики щодо їх безпеки і здоров'я, а також про необхідні заходи для обмеження і виключення цих ризиків; оскільки необхідно, щоб вони були спроможні сприяти шляхом пропорційної участі, відповідно до національного законодавства або практики, щоб спостерігати, що приймаються захисні заходи;

Оскільки інформація, діалог та пропорційна участь у сфері безпеки та охорони здоров'я при проведенні робіт мають розвиватися між роботодавцями і працівниками та/або їх представниками шляхом прийняття відповідних процедур і документів відповідно до національного законодавства та/або практики;

Оскільки удосконалення безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я працівників під час роботи є ціллю, яка не може бути підпорядкована чисто економічним міркуванням;

Оскільки роботодавці зобов'язані бути поінформовані про сучасні досягнення техніки та наукових досліджень стосовно облаштування робочих місць з урахуванням наявних на їх підприємствах небезпек, а також відповідно інформувати представників працівників, які згідно з цією Директивою реалізують право на співучасть, з тим, щоб мати можливість забезпечити кращий рівень безпеки і охорони здоров'я працівників;

Оскільки положення цієї Директиви застосовуються, не завдаючи шкоди більш суворим теперішнім або майбутнім положенням Співтовариства, до всіх ризиків, в тому числі й тих, що виникають від використання в роботі хімічних, фізичних і біологічних речовин, які охоплюються Директивою 80/1107/ЄЕС ⁽¹⁾ з урахуванням змін, внесених Директивою 88/642/ЄЕС ⁽²⁾;

Оскільки відповідно до Рішення 74/325/ЄЕС ⁽³⁾, Дорадчий Комітет з безпеки, гігієни праці і охорони здоров'я під час роботи проводить консультації з Комісією щодо розробки пропозицій у цій сфері;

Оскільки необхідно створити Комітет, що складається з членів, призначених державами-членами, для допомоги Комісії у здійсненні технічного прийняття окремих Директив, про які йдеться у цій Директиві,

УХВАЛИЛА ЦЮ ДИРЕКТИВУ:

⁽¹⁾ ОВ № L 327 3.12.1980, С. 8.

⁽²⁾ ОВ № L 356, 24.12.1988, С. 74.

⁽³⁾ ОВ № L 185, 9.7.1974, С. 15.

СЕКЦІЯ I

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1

Предмет

1. Предметом цієї Директиви є впровадження заходів для заохочення удосконалень у сфері безпеки і охорони здоров'я працівників під час роботи.
2. Відповідно до цього вона містить загальні принципи щодо запобігання професійним ризикам, безпеки і охорони здоров'я, виключення ризику і нещасних випадків, інформування, консультацій, пропорційної участі відповідно до національного законодавства та/або практики, навчання працівників та їх представників, а також загальні правила впровадження названих принципів.
3. Ця Директива не застосовується до чинних положень або майбутніх національних положень та положень Співтовариства, які деталізують питання безпеки і охорони здоров'я працівників під час роботи.

Стаття 2

Сфера застосування

1. Ця Директива застосовується до всіх сфер як приватної, так і державної діяльності (виробничої, сільськогосподарської, торговельної, адміністративної, сфери послуг, освіти, культури, діяльності в сфері розваг і відпочинку тощо).
2. Ця Директива не застосовується, якщо специфічні особливості певних видів діяльності, наприклад, збройні сили або поліція, служби захисту від катастроф, суперечать положенням цієї Директиви.

У цих випадках необхідно забезпечити максимально можливу безпеку і захист здоров'я працівників у світлі завдань цієї Директиви.

Стаття 3

Визначення

Для цілей цієї Директиви наступні терміни мають такі значення:

- (а) працівник – будь-яка особа, прийнята на роботу роботодавцем, включаючи практикантів і учнів, за винятком домашніх робітників;
- (б) роботодавець – будь-яка фізична або юридична особа, яка має трудові відносини з працівником і несе відповідальність за підприємство або виробництво;
- (в) представник працівників, наділений особливими функціями з безпеки і охорони здоров'я працівників – будь-яка особа, яка відповідно до національного законодавства та/або практики обрана, відібрана або призначена представляти працівників, якщо виникають проблеми, пов'язані з безпекою і захистом здоров'я працівників під час роботи;
- (г) запобігання небезпеці – всі дії або заходи, вжиті або заплановані на підприємстві на всіх рівнях діяльності для уникнення або обмеження професійних ризиків.

Стаття 4

1. Держави-члени вживають необхідних заходів для забезпечення того, щоб роботодавець, працівники та їх представники підпадали під правові положення, необхідні для виконання цієї Директиви.

2. Держави-члени забезпечують належний нагляд і контроль.

СЕКЦІЯ II

ОБОВ'ЯЗКИ РОБОТОДАВЦЯ

Стаття 5

Загальні положення

1. Роботодавець зобов'язаний забезпечувати безпеку і захист здоров'я працівників у всіх аспектах, що стосуються роботи.
2. Якщо роботодавець, відповідно до частини 3 статті 7 залучає компетентні сторонні служби або осіб, це не звільняє його від відповідальності у цій сфері.
3. Обов'язки працівника у сфері безпеки і охорони здоров'я під час роботи не впливають на принципи відповідальності роботодавця.
4. Ця Директива не обмежує право вибору держав-членів передбачати скасування або обмеження відповідальності роботодавців, якщо трапляється щось завдяки незвичайних і непередбачуваних обставин, які не залежать від контролю роботодавця або з надзвичайних випадків, результатів яких не можна уникнути незважаючи на всі зусилля.

Держави-члени не зобов'язані користуватись можливостями, про які йдеться в першому абзаці.

Стаття 6

Загальні обов'язки роботодавця

1. В межах своїх обов'язків роботодавець вживає заходів, необхідних для безпеки і охорони здоров'я працівників, включаючи заходи щодо запобігання професійним небезпекам, інформування і навчання, а також підготовки належних організаційних заходів і необхідних засобів.
Роботодавець повинен слідкувати за тим, щоб ці заходи враховували обставини, що змінюються, і спрямовувати зусилля на поліпшення існуючих умов праці.
2. Роботодавець вживає заходи, про які йдеться у першому абзаці першої частини на підставі наступних загальних принципів техніки безпеки :
 - (a) запобігання ризикам;
 - (b) оцінка ризиків, яких не можна уникнути;
 - (c) усунення небезпек у їх джерелах;
 - (d) врахування людського фактора під час роботи, особливо, при облаштуванні робочих місць, виборі засобів праці, робочих і технологічних процесів, передусім, з точки зору полегшення монотонної роботи та роботи в ритмі, заданому машиною, а також послаблення її шкідливого впливу на здоров'я;
 - (e) адаптування до технічного прогресу;
 - (f) виключення або зменшення небезпек;
 - (g) планування запобігання небезпекам з урахуванням стану техніки, організації праці, умов праці, соціальних відносин і впливу навколишнього середовища на робочому місці;

▼B

- (h) надання пріоритету колективним захисним заходам над індивідуальними захисними заходами;
 - (i) належний інструктаж працівників.
3. Без обмеження інших положень цієї Директиви, роботодавець, відповідно до характеру діяльності підприємства або виробництва зобов'язаний :
- (a) оцінити загрози для безпеки та здоров'я працівників, зокрема, при виборі засобів праці, хімічних речовин і сумішей, а також при облаштуванні робочих місць;
- Застосовані роботодавцем на підставі цієї оцінки заходи для запобігання небезпеки а також за необхідності, зміни трудових і виробничих процесів, мають :
- забезпечувати підвищення рівня безпеки і охорони здоров'я працівників;
 - бути пов'язані з усіма видами діяльності підприємства або виробництва на всіх рівнях керівництва;
- (b) враховувати придатність працівника до дорученої йому роботи з точки зору безпеки і здоров'я;
 - (c) при плануванні впровадження нових технологій провадити консультації з працівниками та/або їх представниками з питань вибору засобів праці, умов праці, впливу виробничого середовища на робочому місці на безпеку і здоров'я працівників;
 - (d) вживати відповідних заходів для забезпечення того, щоб тільки ті працівники, які одержали належний інструктаж, могли мати доступ до зон, в яких мають місце серйозні і специфічні види небезпеки.
4. Без ушкодження для інших положень цієї Директиви, у випадках, коли на одному робочому місці виконуються роботи працівниками кількох підприємств, роботодавці повинні співробітничати між собою при реалізації вимог безпеки, професійної гігієни і охорони здоров'я, координувати свої дії з урахуванням характеру діяльності щодо захисту від небезпек та запобігання виробничим ризикам, і взаємно інформувати один одного, а також своїх працівників, або їх представників про ці ризики.
5. Заходи щодо безпеки, гігієни та охорони здоров'я під час роботи ні в якому разі не повинні здійснюватись за рахунок коштів працівників.

*Стаття 7***Служби, що виконують захисні та профілактичні заходи**

1. Без ушкодження для зобов'язань, про які йдеться в статтях 5 і 6, роботодавець призначає одного або кількох працівників для виконання діяльності, пов'язаної з захисними та превентивними заходами від професійних небезпек на підприємстві або виробництві.
2. Призначені працівники не можуть бути поставлені у невідгідне становище через їх діяльність, пов'язану з захисними та превентивними заходами від професійних ризиків.
- Призначеним працівникам надається відповідний час, необхідний для виконання ними обов'язків, що витікають з цієї Директиви.
3. Якщо такі захисні та профілактичні заходи не можуть бути організовані через відсутність компетентного персоналу на підприємстві та/або виробництві, роботодавець повинен залучити сторонні компетентні служби або фахівців.
4. Якщо роботодавець залучає такі служби або фахівців, він повинен інформувати їх про всі відомі йому фактори, що впливають, або на його думку можуть впливати на безпеку і здоров'я працівників. Ці служби або фахівці повинні мати доступ до інформації, про яку йдеться у частині 2 статті 10.

▼В

5. У всіх випадках :

- призначені працівники повинні мати необхідні для цього якості і засоби;
- залучені фахівці або служби повинні мати належні професійні якості, крім того, їм у розпорядження повинні надаватись необхідні кадри і спеціальні засоби; а також
- призначені працівники та залучені фахівці або служби повинні бути забезпечені достатньою чисельністю персоналу,

таким чином, щоб вони могли належно виконувати захисні та запобіжні заходи з урахуванням розмірів підприємства чи виробництва та/або рівня небезпек, яким піддаються працівники, а також їх локалізації в межах підприємства або виробництва.

6. Захист і запобігання загрозам для безпеки і здоров'я, які є предметом цієї статті, можуть забезпечуватись одним або кількома працівниками або однією чи кількома різними службами, які можуть належати даному підприємству чи виробництву, або бути залученими зовні.

За необхідності призначені працівники і служба (служби) повинні співпрацювати.

7. Держави-члени можуть визначати з урахуванням характеру діяльності і масштабів підприємства, категорії підприємств, в яких роботодавець може прийняти на себе відповідальність за заходи, про які йдеться у частині 1, якщо він має необхідні для цього якості.

8. Держави-члени визначають, які якості та здібності необхідні для виконання положень частини

Вони можуть визначити чисельність персоналу, про яку йдеться у частині 5.

Стаття 8

Перша допомога, протипожежні заходи, евакуація працівників, серйозна і безпосередня небезпека

1. Роботодавець:

- вживає відповідних заходів щодо першої допомоги, боротьби з пожежами та евакуації працівників, з урахуванням характеру діяльності і масштабів підприємства або виробництва, враховуючи наявність сторонніх осіб, а також
- організовує необхідний зв'язок з зовнішніми службами, особливо, стосовно першої допомоги, медичного забезпечення, рятування і боротьби з пожежами.

2. Відповідно до частини 1, роботодавець, зокрема, призначає працівників для надання першої допомоги, боротьби з пожежею та евакуації працівників.

Чисельність цих працівників, їх підготовка та обладнання, що є в їх розпорядженні, повинні бути визначені з урахуванням масштабів підприємства (виробництва) або наявних на ньому специфічних небезпек.

3. Роботодавець :

- (a) завчасно інформує всіх працівників, яким загрожує або може загрозовувати серйозна й безпосередня небезпека, про цю небезпеку і про вжиті, або такі, що мають бути вжитими, захисні заходи;
- (b) вживає заходів та надає працівникам інструкції, необхідні для того, щоб у випадку серйозної, безпосередньої та невідвратної небезпеки припинити роботу та/або негайно покинути робочі місця і перейти у безпечну зону;
- (c) не може, за винятком окремих обґрунтованих випадків, вимагати від працівників поновлення їх діяльності в ситуації, коли серйозна і безпосередня небезпека не усунута.

▼В

4. Працівники, які при серйозній, безпосередній і невідворотній небезпеці залишили своє робоче місце або небезпечну зону, не повинні зазнати від цього жодних збитків і мають бути захищеними положеннями національного законодавства або практики від усіх негативних і неправомірних наслідків.

5. Роботодавець забезпечує, щоб усі працівники мали можливість при серйозній і безпосередній небезпеці для їх особистої безпеки та/або для інших осіб, або якщо не можливо встановити контакт з компетентним керівництвом, вжити належних заходів з урахуванням їх підготовленості та технічних засобів, які вони мають у своєму розпорядженні, для уникнення такої небезпеки.

Такі дії не можуть призводити до будь-яких негативних наслідків для них, якщо тільки їх дії не були необхідними і недбалими.

*Стаття 9***Інші обов'язки роботодавця**

1. Роботодавець повинен:

- (a) володіти оцінкою небезпек для безпеки і здоров'я під час роботи, особливо щодо груп працівників, що перебувають в умовах підвищеної небезпеки;
- (b) визначити захисні заходи, та, за необхідності, захисні засоби, які мають бути застосовані;
- (c) вести облік нещасних випадків на виробництві, які викликали втрату працівником працездатності більше, ніж на три дні;
- (d) складати для компетентних органів згідно з національним законодавством та/або практикою звіти про нещасні випадки, що трапились з його працівниками.

2. Держави-члени з урахуванням характеру діяльності і розміру підприємств визначають обов'язки різних категорій підприємств щодо складання документів, передбачених у пунктах (a) і (b) частини 1, а також при розробці документів, передбачених у пунктах (c) і (d) частини 1.

*Стаття 10***Інформування працівників**

1. Роботодавець вживає необхідних заходів з тим, щоб працівники та/або їх представники на підприємстві та/або виробництві, відповідно до національного законодавства та/або практики, з урахуванням масштабів підприємства або виробництва, одержували всю необхідну інформацію стосовно:

- (a) загроз для безпеки і здоров'я, а також захисних та запобіжних заходів на підприємстві або виробництві в цілому, а також для кожного робочого місця або виду робіт;
- (b) заходів, вжитих відповідно до частини 2 статті 8.

2. Роботодавець здійснює необхідні заходи з тим, щоб роботодавці працівників інших підприємств, залучених до роботи на його підприємстві або виробництві, відповідно до національного законодавства та/або практики одержували призначену для них інформацію, про яку йдеться в пунктах (a) і (b) частини 1.

3. Роботодавець здійснює необхідні заходи з тим, щоб працівники, які виконують особливі функції щодо безпеки і здоров'я працівників, або представників працівників, наділених такими

▼B

функціями, для виконання зазначеної діяльності відповідно до національного законодавства та/або практики мали доступ до:

- (a) оцінки небезпек та необхідних захисних заходів, про які йдеться у пунктах (a) і (b) частини 1 статті 9;
- (b) обліку та звітів, про які йдеться в пунктах (c) і (d) частини 1 статті 9;
- (c) інформації щодо захисних і запобіжних заходів, а також повідомлень компетентних органів в сфері безпеки і охорони здоров'я.

Стаття 11

Заслуховування та залучення працівників

1. Роботодавці заслуховують думку працівників та/або їх представників і забезпечують їх участь у обговоренні всіх питань, що стосуються безпеки і охорони здоров'я на робочому місці.

Це передбачає :

- заслуховування думки працівників;
 - право працівників та/або їх представників подавати пропозиції;
 - пропорційна участь відповідно до національного законодавства та/або практики.
2. Працівники чи їх представники, що виконують особливі функції щодо безпеки і охорони здоров'я працівників, беруть пропорційну участь, відповідно до національного законодавства та/або практики, або попередньо заслуховуються роботодавцем з питань:
- (a) будь-яких заходів, що можуть суттєво впливати на безпеку і здоров'я;
 - (b) призначення працівників, про яких йдеться у частині 1 статті 7 та частини 2 статті 8, а також стосовно дій, про які йдеться у частині 1 статті 7;
 - (c) інформування, про яке йдеться у частині 1 статті 9 та статті 10;
 - (d) залучення, за необхідністю, сторонніх служб або фахівців на підприємство та/або виробництво, про що йдеться у частині 3 статті 7;
 - (e) планування і організації навчання, про яке йдеться у статті 12.

3. Представники працівників, наділені особливими функціями щодо безпеки і охорони здоров'я працівників, мають право звертатись до роботодавця з пропозиціями щодо необхідних захисних заходів, а також запобігання будь-якій небезпеці для працівників та/або усунення джерел небезпеки.

4. Працівники, про яких йдеться у частині 2, а також їх представники, про яких йдеться у частинах 2 і 3, не повинні зазнати будь-яких негативних наслідків внаслідок їх діяльності, визначеної в частинах 2 і 3.

5. Роботодавець повинен надавати представникам працівників, наділених особливими функціями щодо безпеки і охорони здоров'я працівників, достатньо вільного часу без втрат у заробітній платні, а також забезпечити їх засобами, необхідними для реалізації прав і завдань, що випливають з цієї Директиви.

6. Працівники та/або їх представники мають право відповідно до національного законодавства та/або практики, звертатись до компетентних органів, відповідальних за безпеку і захист здоров'я на робочому місці, якщо вони вважають, що вжиті роботодавцем заходи і надані у розпорядження засоби недостатні для забезпечення безпеки і охорони здоров'я на робочих місцях.

Представникам працівників повинна бути надана можливість подавати свої зауваження компетентним органам під час відвідань і перевірок, які ними проводяться.

Стаття 12

Навчання працівників

1. Роботодавець повинен забезпечити, щоб кожен працівник в момент:
 - прийняття на роботу;
 - переміщення на інше місце або зміни виду робіт;
 - введення нових або зміни наявних засобів праці;
 - введення будь-якої нової технології

одержував достатнє відповідне навчання щодо безпеки і охорони здоров'я, зокрема, у формі інформації та інструктажу, які стосуються саме його робочого місця та виду робіт.

Це навчання повинно:

- враховувати небезпечні моменти і можливість виникнення нових небезпек, а також
 - за необхідності регулярно повторюватись.
2. Роботодавець повинен забезпечити, щоб працівники інших фірм, залучені до роботи на його підприємстві або виробництві, одержували відповідний інструктаж щодо безпеки і охорони здоров'я в період їх роботи на його підприємстві або виробництві.
 3. Представники працівників, наділені особливими функціями в сфері безпеки і охорони здоров'я працівників, повинні пройти відповідне навчання.
 4. Навчання, про яке йдеться у частинах 1 і 3 не може проводитись за рахунок працівників або їх представників.

Навчання, про яке йдеться у частині 1, повинно проводитись у робочий час.

Навчання, про яке йдеться у частині 3, повинно проводитись у робочий час в межах підприємства (виробництва) або, відповідно до національної практики, за його межами.

СЕКЦІЯ III

ОБОВ'ЯЗКИ ПРАЦІВНИКІВ

Стаття 13

1. Кожен працівник зобов'язаний, наскільки дозволяє можливість, дбати про свої власні безпеку і здоров'я, а також про безпеку і здоров'я осіб, на яких можуть вплинути його ► **С1** дії чи помилки ◀ під час роботи, відповідно до пройденого ним навчання та вказівок роботодавця.
2. Для цього працівники повинні, зокрема, відповідно до пройденого навчання та вказівок роботодавця :
 - (a) правильно і за призначенням використовувати устаткування, апаратуру, інструменти, небезпечні речовини, транспортні та інші засоби праці;
 - (b) правильно використовувати надані йому в розпорядження засоби індивідуального захисту та після використання повертати їх на передбачене для цього місце;
 - (c) за своєю ініціативою не відключати, змінювати або переставляти захисні пристосування, особливо, встановлені на машинах, установках і спорудах, використовувати ці пристосування тільки за призначенням;
 - (d) негайно повідомляти роботодавцю або працівникам, наділеними особливими функціями щодо безпеки і охорони здоров'я про будь-яку виробничу ситуацію, щодо якої вони мають обґрунтовані підстави вважати, що вона являє серйозну і безпосередню загрозу безпеці і здоров'ю, а також про будь-який помічений дефект у захисній системі;

▼В

- (e) співпрацювати відповідно до національної практики з роботодавцем або працівниками, наділеними особливими функціями щодо безпеки і охорони здоров'я працівників, стільки часу, скільки потрібно для виконання всіх заходів і дотримання всіх вимог, передбачених компетентними органами для безпеки і охорони здоров'я працівників на робочих місцях;
- (f) співробітничати відповідно до національної практики з роботодавцем або з працівниками, наділеними особливими функціями щодо безпеки і охорони здоров'я працівників, стільки часу, скільки потрібно для того, щоб роботодавець міг забезпечити безпечність виробничого середовища і умов праці і запобігти виникненню будь-якої загрози для безпеки і здоров'я працівника в межах зони його діяльності.

СЕКЦІЯ IV**ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ***Стаття 14***Профілактичний медичний нагляд**

1. Для забезпечення належного нагляду за здоров'ям працівників відповідно до загрози їх безпеці і здоров'ю на робочому місці повинні здійснюватись заходи згідно з національним законодавством та/або практикою.
2. Заходи, про які йдеться у частині 1, мають бути такими, щоб кожен працівник за своїм бажанням міг проходити регулярні профілактичні медичні огляди.
3. Профілактичний медичний нагляд може бути складовою частиною національної системи охорони здоров'я.

*Стаття 15***Групи ризику**

Групи підвищеного ризику повинні мати спеціальний захист від небезпек, що їм загрожують.

*Стаття 16***Окремі Директиви; – внесення змін; – Загальна сфера застосування цієї Директиви**

1. Рада на пропозицію Комісії на підставі статті 118а Договору приймає окремі Директиви, в тому числі, у сферах, перелічених у Додатку.
2. Ця Директива і окремі Директиви, без ушкодження для процедури, про яку йдеться у статті 17 щодо суто технічних погоджень, можуть бути змінені відповідно до процедури, викладеної в статті 118а Договору.
3. Положення цієї Директиви застосовуються повністю до всіх сфер, охоплених окремими Директивами, без шкоди для більш суворих та/або специфічних положень, які містяться у цих окремих Директивах.

▼ M3*Стаття 17*

1. Комітет допомагатиме Комісії для здійснення виключно технічних коригувань окремих директив, передбачених статтею 16 (1), з метою врахування:
 - а) прийняття директив у сфері технічної гармонізації і стандартизації
 - б) технічного прогресу, змін у міжнародних правилах або специфікаціях та нових напрацювань.

Ці заходи, призначені для внесення змін до несуттєвих елементів окремих директив, повинні бути прийняті відповідно до регуляторної процедури з перевірки, про яку йдеться у пункті 2. У термінових випадках Комісія може застосовувати процедуру терміновості, про яку йдеться в пункті 3.
2. У випадку посилання на цей параграф застосовуються стаття 5а (1) – (4) та стаття 7 Рішення 1999/468/ЄС, беручи до уваги положення статті 8 відповідно.
3. При посиланні на цей параграф застосовуються стаття 5а (1), (2), (4) та (6) та стаття 7 Рішення 1999/468/ЄС беручи до уваги положення статті 8 відповідно.

▼ M2*Стаття 17а***Звіти з імплементації**

1. Один раз на п'ять років держави-члени подають Комісії єдиний звіт з практичної імплементації цієї Директиви, а також власних Директив у значенні частини 1 статті 16, який містить погляди соціальних партнерів. Звіт оцінює різні питання, пов'язані з практичною імплементацією різних Директив та, за необхідності і можливості, надає дані, розподілені за статевою приналежністю.
2. Комісія, за сприяння Дорадчого комітету з питань охорони здоров'я і забезпечення безпеки на виробництві, визначає структуру звіту, а також складає запитальник, що конкретизує його зміст.

Звіт включає загальну частину щодо положень цієї Директиви відносно загальних принципів та пунктів, що стосуються всіх Директив, зазначених у частині 1.

На завершення загальної частини певні глави присвячуються імплементації деяких аспектів кожної Директиви, за можливості включаючи певні показники.
3. Комісія подає державам-членам структуру звіту та вищезгаданий запитальник, що конкретизує його зміст, принаймні за шість місяців до кінця періоду, охопленого звітом. Звіт подається Комісії в межах 12 місяців з кінця п'ятирічного періоду, який він охоплює.
4. За допомогою цих звітів Комісія здійснює оцінку імплементації згаданих директив щодо їхньої обґрунтованості, дослідницької роботи та новітніх наукових знань у різних сферах, що розглядаються. У межах 36 місяців з кінця п'ятирічного періоду вона повідомляє Європейському Парламенту, Раді, Європейському економіко-соціальному комітету та Дорадчому комітету з питань охорони здоров'я і забезпечення безпеки на виробництві про результати здійсненої оцінки та, за необхідності, про ініціативи щодо покращення функціонування нормативно-правової бази.
5. Перший звіт охоплює період від 2007 року до 2012 року.

▼B

Стаття 18

Прикінцеві положення

1. Держави-члени ухвалюють необхідні закони, підзаконні акти та адміністративні положення для виконання цієї Директиви не пізніше 31 грудня 1992 року.

_____ Вони негайно повідомляють про це Комісію.

2. Держави-члени повідомляють Комісії про тексти положень національного права, що вони ухвалили або ухвалюють у сфері, яку охоплює ця Директива.

▼M2 _____

▼B

Стаття 19

Цю Директиву адресовано державам-членам.

*ДОДАТОК***Перелік сфер діяльності, про які йдеться у частині 1 статті 16**

- Робочі зони
- Засоби праці
- Засоби індивідуального захисту
- Робота перед екранами дисплеїв
- Ручне перенесення вантажів, що може спричинити пошкодження хребта;
- Тимчасові або такі, що змінюють місце, будівельні майданчики;
- Риболовля та сільське господарство.